

1. Shrnutí

- Po mimořádně vydařené 2. polovině roku 2017 se meziroční růst hrubého domácího produktu (HDP) zpomalil a dosáhl 4,4 %¹. Hospodářský růst poháněla především domácí poptávka. Růst výdajů na konečnou spotřebu se udržel na vysoké úrovni minulého roku a investiční aktivita posílila. Příspěvek bilance zahraničního obchodu byl v 1. čtvrtletí záporný, poprvé od roku 2013. Projevilo se oslabení zahraniční poptávky, vliv měla i zvýšená domácí poptávka po dovozu. Navzdory zpomalení patřila ČR mezi země s nejvyšším meziročním růstem. Mezičtvrtletní dynamika HDP však zpomalila na 0,4 %.
- Hrubá přidaná hodnota se meziročně zvýšila o 4,5 %. Na jejím růstu se téměř z třetiny podílel zpracovatelský průmysl. Jeho role však ve srovnání s rokem 2017 oslabila ve prospěch služeb a také stavebnictví, jemuž na počátku roku výrazně pomohly příznivé povětrnostní podmínky.
- Hodnota vývozu zboží meziročně poklesla o 1,5 %. Významně se snížila hodnota exportu motorových vozidel a zpomalil i růst vývozu ostatních klíčových produktů. Meziroční srovnání bylo výrazně ovlivněno mimořádně vydařeným 1. čtvrtletím roku 2017, část poklesu nominální hodnoty vývozu lze vysvětlit i meziročním posílením kurzu koruny vůči euru. Dovoz klesl méně výrazně než vývoz (0,5 %). Výsledná bilance zahraničního obchodu se zbožím dosáhla přebytku 57,8 mld. korun, ten se však meziročně snížil o 9,2 mld. korun.
- V porovnání s rokem 2017 se zmírnil meziroční růst spotřebitelských cen a v 1. čtvrtletí 2018 dosáhl 1,9 %. Růst cen potravin totiž nedosahoval tak vysoké úrovně jako v minulém roce a k útlumu došlo i v dynamice cen dopravy. Naopak ceny bydlení a energií se staly nejvýznamnějším faktorem ovlivňujícím celkový růst indexu spotřebitelských cen. Rostly nájmy a poprvé od začátku roku 2016 i ceny energií. Ceny průmyslových výrobců stagnovaly, pokračující konjunktura však podpořila další zrychlení růstu cen tržních služeb. Kurz koruny posilující vůči euru i dolaru stále výrazně ovlivňoval klesající ceny vývozu a dovozu.
- Trh práce poskytoval na počátku roku 2018 mimořádně příznivé podmínky pro zaměstnance i lidi hledající práci. Počet pracovníků byl v 1. čtvrtletí 2018 meziročně o 1,7 % vyšší². Tempo růstu zaměstnanosti neochabovalo. Při stále omezenějším rezervoáru potenciálních pracovních sil z tuzemska byla silná poptávka po pracovní síle patrně stále více saturována zahraničními pracovníky. Míra nezaměstnanosti úspěšně testovala další rekordní hranice. O její meziroční redukci se z poloviny zasloužili dlouhodobě nezaměstnaní. Během dubna počet volných pracovních míst v nabídce úřadů práce poprvé v historii překročil četnost uchazečů o práci. Více než tři čtvrtiny meziročního přírůstku tvořila místa s minimálními deklarovanými nároky na kvalifikaci. Růst průměrných mezd akceleroval na 8,6 %, významnou roli při jeho stimulaci sehrál stát. Kupní síla mezd vzrostla o 6,6 %, nejvíce po 1. čtvrtletí 2003.
- Opětovně se zvyšovaly měnověpolitické sazby. Ty se promítaly do rostoucích mezibankovních úrokových sazeb. Podmínky na běžných účtech pro domácnosti i podniky však zůstávají neměnné. Úvěrové podmínky zatím zůstaly příznivé, mírně nahoru se posouvaly sazby úvěrů pro firmy a rovněž úroky hypoték. Objem spotřebitelských půjček i úvěrů na bydlení poskytnutých domácnostem rostl pomaleji než v minulém roce.
- Hospodaření státního rozpočtu (SR) skončilo loni dle pokladního plnění kladným saldem (16,3 mld. korun). Přebytkové hospodaření udržel SR na počátku roku již po šesté v řadě. Příznivý vývoj ekonomiky se odrážel v celostátním výběru daňových příjmů, jehož meziroční tempo vzrostlo na 9,1 %. Vlivem příznivé situace na pracovním trhu sílil i výběr pojistného. Důchodový účet se tak v rámci 1. čtvrtletí poprvé po deseti letech vymanil z deficitů. Investiční výdaje proti rekordně nízké loňské základně mírně vzrostly. Jejich podíl na celkových výdajích SR ale zůstal druhý nejnižší za posledních třináct let. Rozkolísaný vývoj státního dluhu pokračoval, na konci 1. čtvrtletí se rovnal 1 712 mld. korun. Dle posledních údajů dosáhla na konci roku 2017 celková zadluženost sektoru vládních institucí 34,6 % HDP. Vládní sektor dosáhl již druhým rokem v řadě přebytku hospodaření (+1,6 % HDP), šlo o třetí nejlepší výsledek mezi státy EU.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Pokud není uvedeno jinak, jsou údaje o zaměstnanosti uvedeny v pojetí národních účtů v očištění o sezónní vlivy.

